ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĪGAS TIESU NAMS

Lietas Nr.A420273413
Lietas arhīva Nr.A42-00508-14/41

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 2.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis P.Novičenoks

atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā izskatīja administratīvo lietu /R.M./, personas kods /personas kods/, (turpmāk – Pieteicējs) pieteikumā pret leslodzījuma vietu pārvaldi par 2012.gada 8.novembra lēmuma Nr.1/12-M/5391 atcelšanu, ar kuru atstāts negrozīts Brasas cietuma priekšnieka 2012.gada 21.septembra lēmums par disciplinārsoda – rājiens – piemērošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 20.septembrī Brasas cietuma Uzraudzības daļas inspektors sastādīja dienesta ziņojumu par ieslodzītā disciplīnas pārkāpumu (*lietas 34.lapa*), kurā konstatēts, ka 2012.gada 20.septembrī plkst.11.40 Pieteicējs ir atradies 3.korpusā, kur Pieteicējs nestrādā un nedzīvo, bet šajā laikā Pieteicējam bija jāatrodas kamerā Nr./adrese/ vai mācību klasē.

Ar šādu rīcību Pieteicējs ir pārkāpis Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 „Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.423) 45.2.apakšpunkta prasības.

[2] Ar Brasas cietuma priekšnieka 2012.gada 21.septembra lēmumu (turpmāk – Sākotnējais lēmums) Pieteicējam, pamatojoties uz Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.pantu, piemērots disciplinārsods – izteikts rājiens (*lietas 29.lapa*).

[3] Pieteicējs Sākotnējo lēmumu apstrīdēja leslodzījuma vietu pārvaldē (*lietas 31.-32.lapa*), bet ar leslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieka Lēmumu (*lietas 15.-16.lapa*) Brasas cietuma priekšnieka lēmums par disciplinārsoda piemērošanu Pieteicējam atstāts negrozīts un Pieteicēja sūdzība noraidīta.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Noteikumu Nr.423 45.2.apakšpunkts noteic, ka ieslodzītajiem ir aizliegts patvaļīgi atrasties objektos vai telpās, kurās notiesātie nestrādā vai nedzīvo. Pieteicējam 2012.gada 20.septembrī bija jāatrodas savā kamerā Nr./numurs/ vai mācību klasē, bet Pieteicējs ir atradies 3.korpusa pirmā stāva gaitenī, kur Pieteicējs nestrādā un nedzīvo.

[3.2] Savā paskaidrojumā par pārkāpumu Pieteicējs norādījis, ka viņš, atrodoties šuvēju praktiskajās apmācībās, aizgāja uz tualeti 3.korpusā, jo nodarbību telpās tualetes nav. Par cik 2012.gada 7.septembrī par Pieteicēju bija sastādīts dienesta ziņojums par to, ka

viņš bija aizgājis uz cietuma koplietošanas tualeti, tad šoreiz nolēmis iet uz tualeti 3.korpusā, bet koridorā viņu apturēja uzraugs un sastādīja dienesta ziņojumu. Tāpat pieteicējs norādījis: „Kur var iet pēc savām neatliekamajām fizioloģiskajām vajadzībām, ja praktisko nodarbību telpās tualetes nav, bet nodarbības ir astoņas stundas?"

[3.3] Lietā ir konstatēts, ka saskaņā ar Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas 2012.gada 31.augusta rīkojumu Nr.321p „Rīgas Stila un modes profesionālās vidusskolas dienas darba kārtību Centrālcietuma un Brasas cietuma mācību izglītības sektoros 2012./2013.m.g. drēbniekiem" laika periodā no plkst.10.30 līdz plkst. 11.50 notiek 3. un 4.stunda.

Saskaņā ar Brasas cietuma sniegto informāciju, notiesātajiem, kuri apmeklē drēbnieku kursus, labierīcības telpas ir noteiktas dzīvojamās zonas 4.kurpusā un šīs labierīcības notiesātajiem atļauts apmeklēt pārtraukumu laikā starp nodarbībām vai nodarbību laikā tikai ar pasniedzēja atļauju. Pieteicējs šādus nosacījumus nav ievērojis, tādējādi pārkāpjot Noteikumu Nr.423 prasības.

[3.4] Ieslodzījuma vietu pārvalde ir noskaidrojusi, ka Pieteicējs Brasas cietumā nav vērsies ar sūdzībām par nieru slimību, kā to savā sūdzībā norāda Pieteicējs.

[3.5] Lēmumā ir norādīts, ka cietuma administrācijas darbinieku paskaidrojumi paši par sevi nav absolūti ticami un neapstrīdami, tomēr tiem ir piešķirama augsta ticamības pakāpe un lai konstatētu, ka šie paskaidrojumi nav patiesi ir jābūt pietiekami pārliecinošiem pierādījumiem. Ieslodzījuma vietu pārvaldes rīcībā nav neviena pierādījuma, kas norādītu uz to, ka Brasas cietuma darbinieki būtu snieguši nepatiesas ziņas par pārkāpuma apstākļiem.

[3.6] Ieslodzījuma vietu pārvalde, izvērtējot Pieteicējam piemērotā soda samērīgumu, secinājusi, ka Pieteicējs soda izciešanas laikā ir pieļāvis 13 disciplīnas pārkāpumus, par kuriem 9 reizes sodīts. Pēdējais pārkāpums fiksēts 2012.gada 7.septembrī, jo Pieteicējs atradies neatļautā vietā, par ko Pieteicējam izteikts brīdinājums. Par konkrēto pārkāpumu Pieteicējam piemērots viens no visvieglākajiem soda veidiem. Izvērtējot pārkāpuma raksturu un Pieteicēja personību, Lēmumā secināts, ka piemērotais sods ir samērīgs un tā atcelšanai nav pamata.

[4] Par šādu Lēmumu Pieteicējs Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu (*lietas 4.-7.lapa*), kurā lūdz atcelt Lēmumu kā nepamatotu. Pieteicējs norāda, ka soda piemērošana ir netaisnīga, jo Pieteicējs ir sodīts par to, ka ir izmantojis savas cilvēktiesības uz labierīcību apmeklēšanu. Par lietas faktiskajiem apstākļiem Pieteicējs norāda, ka uz 3.korpusa labierīcībām ir gājis, jo iepriekš 2012.gada 12.septembrī ticis sodīts par to, ka apmeklēja labierīcības 4.korpusā. Šajā dienesta ziņojumā norādītās ziņas, ka viņš ir atradies dzīvojamās zonas smēķētavā, ir klaji meli. Šādu nepatiesu ziņojumu ir sastādījis Grīvas cietuma darbinieks /pers. H/, lai atriebtos Pieteicējam par to, ka viņš ir pārsūdzējis citu /pers. H/ sastādītu dienesta ziņojumu par disciplīnas pārkāpumu.

2012.gada 21.septembrī Pieteicējs ir izvēlējies doties nevis uz 4.korpusa labierīcībām, bet uz 3.korpusu, jo apzinājies, ka tualetes apmeklēšana 4.korpusā atkal var beigties ar dienesta ziņojuma sastādīšanu. Pieteicējs norāda, ka mācību telpās nav labierīcību, tāpēc liegt viņam iet uz astoņu stundu garumā tualeti ir pretēji cilvēktiesībām un tas ir uzskatāms par spīdzināšanu un necilvēcīgu izturēšanos. Turklāt laikā, kad Pieteicējs devās uz tualeti 3.korpusā viņu panāca uzraugs, teica, ka tiks sastādīts dienesta ziņojums un neļāva viņam aiziet uz labierīcībām.

Pieteicējs arī norāda, ka viņam ir veselības problēmas, to skaitā, arī ar nierēm.

Pieteicējs norāda, ka atsaukšanās uz Noteikumu Nr.423 45.2.apakšpunktu dod iestādei plašas iespējas uz patvaļīgu rīcību. Skaidrs, ka ieslodzītie tualetē nestrādā un nedzīvo, tātad jebkurā gadījumā atrašanās tualete var tikt atzīta par noteikumu pārkāpumu un var būt pamats ieslodzītā sodīšanai.

[5] Rakstveida paskaidrojumos tiesai Ieslodzījuma vietu pārvalde pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt (*lietas 26.-27.lapa*). Iestāde savu viedokli pamato ar tiem pašiem argumentiem, kas norādīti pārsūdzētajā Lēmumā. Papildus šiem apsvērumiem iestāde norāda, ka dienesta ziņojums Pieteicējam tika sastādīts par to, ka viņš ir atradies 3.korpusa 1.stāvā un Pieteicējs faktiski šo faktu neapstrīd. Tiem ieslodzītajiem, kuri apmeklē drēbnieku kursus, labierīcības ir paredzētas 4.korpusā.

[6] Tiesas sēdē Pieteicējs iesniegto pieteikumu uzturēja un paskaidroja, ka ir gājis uz 3.korpusa tualeti, jo par tualetes pameklēšanu 4.korpusā viņš tika sodīts. Pieteicēja ieskatā cietuma administrācija un Ieslodzījuma vietu pārvalde patvaļīgi un plaši tulko iekšējās kārtības noteikumus, atzīstot, ka atrašanās tualetē ir noteikumu pārkāpums. To ir atzinusi administratīvā rajona tiesa lietā Nr.A420599612. Pieteicējs uzskata, ka neļaušana iet uz tualeti ir spīdzināšana, bet sodīšana par to, ka ieslodzītais dodas uz tualeti ir prettiesiska. Pieteicējs bija saņēmis pasniedzējas atļauju doties uz tualeti, tāpēc viņa rīcība nav bijusi pretēja iekšējās kārtības noteikumiem.

Pēc pārkāpuma konstatēšanas Pieteicējam neļāva aiziet uz tualeti 4.korpusā, bet uzreiz aizveda uz dežūrdaļu, dienesta ziņojuma sastādīšanai, tieši ar šīm darbībām Pieteicējs ticis spīdzināts, neļaujot apmierināt savas dabiskās vajadzības. Pieteicējs tiesai arī paskaidroja, ka 3.korpusā nav koplietošanas labierīcības telpu, bet tualetes ir katrā kamerā. Pieteicējs bija nolēmis doties uz 3.korpusu un palūgt atļauju izmantot tualeti kādā no dzīvojamām kamerām un uzskata, ka viņam šādu iespēju 3.korpusa ieslodzītie neliegtu. 4.korpusā tualete nav paredzēta ieslodzītajiem, bet gan skolniekiem, šajā korpusā atrodas arī administrācijas telpas. Pieteicējs nav skolnieks, bet ieslodzītais. Ieiet 4.korpusā var tikai ar administrācijas ziņu, bet 3.korpuss ir atvērts. Attālums no ieejas mācību telpās līdz 4.korpusa un 3.korpusa ieejai ir aptuveni vienāds 20-25 metri. Starp visiem korpusiem ir pastaigu laukums, kur ieslodzītie pastaigājas un smēķē. Gandrīz visi ieslodzītie, kuri apmeklēja šūšanas nodarbības, smēķēja un starpbrīžos ar pasniedzējas atļauju gāja smēķēt ārā pastaigu laukumā. Laukumā gar visiem korpusiem ir dzeltenā līnija apmēram 1 m no sienām. Šo līniju nevar pārkāpt, pretējā gadījumā ir sods. Nav iespējama Pieteicēja nokļūšana no sava dzīvojamā korpusa uz mācību telpām un no mācību telpām atpakaļ vai uz 4.korpusa tualeti, nepārkāpjot dzelteno līniju.

[7] Ieslodzījuma vietu pārvaldes pārstāve tiesas sēdē iesniegto Pieteikumu neatzina un lūdza noraidīt. Pārstāve paskaidroja tiesai, ka Pieteicējs ir ticis sodīts nevis par to, ka viņš ir devies uz tualeti, bet gan par to, ka ir atradies neatļautā vietā – 3.korpusā, kur viņš nav ne mācījies, ne arī dzīvojis. 3.korpusā vispār nav koplietošanas tualetes, tas ir dzīvojamais korpuss, kur atrodas ieslodzīto kameras. Tāpat ir jāņem vērā, ka Pieteicējs izcieta sodu vidējā režīma pakāpē, bet 3.korpusā sodu izcieš augstākajā režīma pakāpē. Pieteicējam atbilstoši soda izpildes režīma pakāpei nav atļauts brīvi pārvietoties par visu cietuma teritoriju, bet viņš drīkst atrasties tikai tur, kur atļauts. Par cik Pieteicējs apmeklēja drēbnieku kursus, Pieteicējam bija atļauts iet no sava dzīvojamā korpusa uz mācību telpām. Mācību apmeklētājiem bija noteikts, ka tualetes telpas atrodas 4.korpusā koplietošanas labierīcībās. Savukārt Pieteicēja došanās uz 3.korpusu, kur nav koplietošanas tualetes, ir patvaļīga rīcība, jo viņam nebijis tiesību ieiet svešā korpusā un tikties ar citiem ieslodzītajiem, kuriem ir citāda soda režīma pakāpe. Nav pamatota Pieteicēja norāde, ka viņš ticis sodīts par tualetes apmeklēšanu 2012.gada 12.septembrī, jo pārkāpums ticis fiksēts nevis par došanos uz 4.korpusa tualeti, bet gan par to, ka Pieteicējs nodarbību laikā ir atradies pastaigu lakuma smēķētavā. Nav patiess Pieteicēja apgalvojums, ka uzraugs viņam liedza apmeklēt labierīcības, tādējādi viņu spīdzinot. Apstrīdēšanas iesniegumā Pieteicējs norādījis, ka ticis aizturēts, ejot no tualetes ārā, bet pieteikumā tiesai un paskaidrojumos tiesas sēdē norāda, ka ticis apturēts ejot uz tualeti.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudot lietā esošos materiālus, izvērtējot procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot Lēmuma tiesiskumu un pamatotību, pieteikumā norādītos Pieteicēja argumentus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[9] No pieteikuma tiesa secina, ka Pieteicējs pārsūdz Ieslodzījuma vietu pārvaldes lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts Daugavgrīvas cietuma priekšnieka lēmums par disciplinārsoda piemērošanu Pieteicējam.

Ar cietuma priekšnieka 2012.gada 21.septembra lēmumu Pieteicējam piemērots sods – izteikts rājiens. Pieteicējam piemērotais sods ir izpildīts, tātad saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta trešās daļas noteikumiem administratīvais akts ir izpildīts, tātad tas nav spēkā un tā atcelšana vairs nav iespējama.

Šādos apstākļos tiesa secina, ka pieteikuma priekšmets ir precizējams, nosakot, ka lietā ir iesniegts pieteikums par Daugavgrīvas cietuma priekšnieka 2012.gada 28.marta lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

[10] Izvērtējot Pieteicēja norādītos argumentus par to, ka viņš ticis sodīts par to, ka ir izmantojis savas tiesības uz labierīcību apmeklēšanu, tiesa secina, ka tie ir nepamatoti, bet ieslodzījuma vietas administrācija ir pamatoti konstatējusi iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumu un piemērojusi Pieteicējam disciplinārsodu.

Lietā starp pusēm nav strīda, ka Pieteicējs sodu izcieš Brasas cietumā, viņa kamera ir izvietota 1.korpusā. Tāpat lietā nav strīda, ka Pieteicējs pārkāpuma konstatēšanas dienā apmeklēja mācības šūšanas arodskolā.

No lietas materiāliem un Pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē tiesa secina, ka Pieteicējs faktiski neapstrīd, ka ir atradies 3.korpusa telpās, kur viņš nav dzīvojis un nav mācījies. Pieteicēja ieskatā viņa atrašanās šajā korpusā ir bijusi attaisnota, jo viņš bija devies uz tualeti. Par cik mācību telpās tualetes nav, tad Pieteicējam ir tiesības doties uz tualeti un tiesības apmierināt savas dabiskās vajadzības un par to viņu nedrīkst sodīt.

Lēmumā netiek apstrīdēts tas, ka Pieteicējam bija tiesības atrasties mācību telpās, kā arī viņam bija tiesības apmeklēt labierīcības, kas, kursus apmeklējošiem ieslodzītajiem, bija noteiktas 4.korpusa koplietošanas telpās. Pieteicējs norādīja, ka viņš 2012.gada 20.septembrī bija devies uz labierīcībām 3.korpusā, jo sakarā ar to, kad viņš apmeklēja labierīcības 4.korpusā, viņš iepriekš bija sodīts.

[11] Izvērtējot minētos apstākļus tiesa secina, ka Pieteicēja pārkāpums ir konstatēts pamatoti, Pieteicējs ir atradies 3.korpusa telpās, kur gan atbildoši Ieslodzījuma vietu pārvaldes paskaidrojumiem, gan arī atbilstoši paša Pieteicēja paskaidrojumiem, nav koplietošanas tualetes telpas. Pieteicējs norādīja, ka devās uz 3.korpusu, lai apmeklētu tualeti kādā no dzīvojamām kamerām. Tiesa atzīst par būtisku to apstākli, ka Pieteicējs sodu izcieta vidējā režīma pakāpē, bet bez atļaujas bija devies uz 3.korpusu, kur atrodas dzīvojamās kameras tiem ieslodzītajiem, kuri sodu izcieš augstākajā režīma pakāpē.

No Pieteicēja paskaidrojumiem netieši izriet arī tas, ka viņam bija konkrēti zināms par to, ka tualete apmācības apmeklējošajiem ieslodzītajiem bija noteiktas 4.korpusa koplietošanas telpās, kur viņš bija devies 2012.gada 7.septembrī, kad tika sastādīts dienesta ziņojums par disciplīnas pārkāpumu.

[12] Izvērtējot Pieteicēja argumentus, ka viņam bija liegtas iespējas doties uz 4.korpusa tualeti, tiesa atzīst, ka tie ir pārspīlēti un neatbilst patiesībai. Ieslodzījuma vietu pārvaldes pārstāve tiesas sēdē norādīja, ka disciplinārsods par 2012.gada 7.septembra pārkāpumu Pieteicējam bija piemērots nevis par tualetes apmeklēšanu, bet gan par to, ka Pieteicējs nodarbību laikā neatradās nodarbībās un neizmantoja savas tiesības apmeklēt tualeti, bet gan atradās smēķēšanas zonā pastaigu laukumā.

Pieteicējs tiesas sēdē norādīja, ka starpbrīžos starp nodarbībām ieslodzītie gāja ārā no mācību telpām un smēķēja pastaigu laukumā netālu no ieejas mācību telpās. Uz tualeti nodarbību laikā varēja doties tikai ar pasniedzēju atļauju. Ņemot vērā to, ka Pieteicējs bija atradies smēķētavā nodarbību laikā, nevis izmantojis savas tiesības apmeklēt labierīcības jeb nokārot savas dabiskās vajadzības, kas nepašaubāmi ir cilvēktiesību izmantošanas gadījums (attiecībā uz ko tiek dota pasniedzēju atļauja), tiesas ieskatā šādu Pieteicēja rīcību nav pamata vērtēt kā attaisnotu nodarbību laika kavēšanu un attiecīgi cietuma administrācijas rīcību, konstatējot pārkāpuma faktu, nav pamata vērtēt kā Pieteicēja sodīšanu par tualetes apmeklēšanu. Tādā faktisko apstākļu gaismā tiesa secina, ka Pieteicēja argumenti, ka viņš ir bijis spiests atrasties mācību telpā astoņas stundas, neļaujot viņam nokārtot dabiskās vajadzības un viņu spīdzinot, ir pretrunā ar lietā konstatētajiem apstākļiem un arī paša Pieteicēja paskaidrojumiem. Pieteicējs norādīja, ka starp nodarbībām bija pārtraukumi, kad ieslodzītie gājuši ārā smēķēt, kā arī bija pusdienu pārtraukums. Tas norāda uz to, ka ieslodzītie nav tikuši turēti piespiedu kārtā mācību telpās visu dienu, neļaujot viņiem apmeklēt labierīcības. Jebkurā gadījumā ieslodzītie pusdienu pārtraukuma laikā ir devušies uz savu korpusu, kur pilnīgi netraucēti varēja izmantot labierīcības savās kamerās. Tāpat no Pieteicēja paskaidrojumiem izriet, ka smēķēt ir gājuši katrā pārtraukumā, kas starp nodarbību pāriem (1 h 20 min) bija 10 minūtes garš (*lietas 37.lapa*).

Tādējādi tiesa Pieteicēja paskaidrojumus atzīst par pārspīlētiem un lietas faktisko apstākļu kopumam neatbilstošiem. Savukārt paša Pieteicēja izvirzītās versijas ir mainīgas un pretrunīgas, ar tādu subjektīvā skatījuma apstākļu izklāstu, kas ir izdevīgs Pieteicējam, lai izvairītos no atbildības par pieļauto disciplinārpārkāpumu, nolūkā izvairīties no progresīvās sodu izpildes sistēmas priekšrocību ierobežošanas pret Pieteicēju.

Tiesa atzīst, ka Pieteicēja norādes uz veselības problēmām, kas saistītas ar nierēm neapstrupinās ar Pieteicēja iesniegto izrakstu no slimnieka kartes. Pirmkārt, tā ir datēta ar Pieteicēja atrašanos stacionārā 2006.gadā un daļā par uroloģiskām saslimšanām Pieteicējam ir konstatēti tikai nierakmeņi. Šāda slimība klīniski parasti neizpaužas kā nepieciešamība pastiprināti izvadīt urīnu, bet parasti izpaužas kā trulas sāpes jostas vietā, tajā skaitā, urinējot, vai arī ierobežojot urīna izvadīšanu no organisma, ja tiek aizsprostoti urīnvadi. Atrodoties cietumā, Pieteicējs nav vērsies ar sūdzībām par nieru saslimšanu un/vai nepieciešamību bieži apmeklēt labierīcības.

Turklāt tiesa atzīmē, ka Pietecēja atrašanās neatļautā vietā 2012.gada 7.septembrī ir konstatēta plkst.10.47, un 2012.gada 20.septembrī plskt.11.40. saskaņā ar nodarbību norises grafiku 1. un 2.stunda ilgst no plskt.9.00 līdz plkst.10.20, tad seko pārtraukums līdz plkst.10.30. No plkst.10.30 līdz 11.50 ilgst 3. un 4.stunda, tad ir pusdienu pārtraukums līdz plkst.13.00. Tādējādi tiesa secina, ka Pieteicējs 2012.gada 7.septembrī ir neattaisnoti kavējis nodarbību sākumu pēc pārtraukuma acīmredzot, atrodoties smēķētavā, bet 2012.gada 20.septembrī ir atstājis mācību telpas īsi pirms nodarbību beigām. Tādējādi, ievērojot to, ka lietā nav nekādu ziņu, ka Pieteicēja veselības stāvoklis objektīvi pamato Pieteicēja nepieciešamību apmeklēt labierīcības biežāk, nekā tas būtu iespējams pārtraukumos, tiesa nonāk pie secinājuma, ka, iespējams, Pieteicējs, ir apzināti izvairījies no nodarbību apmeklēšanas, bet savu prombūtni nepamatoti attaisno ar šķietamiem cietuma administrācijas pieļautajiem cilvēktiesību ierobežojumiem.

[13] Izvērtējot Pieteicēja norādīto argumentu, ka Administratīvā rajona tiesa lietā Nr.A420599612 ir atzinusi, ka Brasas cietuma administrācija patvaļīgi tulko Noteikumu Nr.423 normas, ir nepamatots. No minētajā lietā taisītā pirmās instances tiesas sprieduma satura ir secināms, ka Pieteicēja pieteikums ir noraidīts un vienīgā vieta, kur ir norādīts, ka cietuma administrācija patvaļīgi tulko tiesību normas ir paša Pieteicēja pieteikumā norādītie argumenti, kas uzrādīti tiesas sprieduma aprakstošajā daļā.

[14] Tiesa atzīst par pamatotu leslodzījuma vietu pārvaldes argumentu, ka Pieteicēja norāde, ka 2012.gada 20.septembrī Pieteicējam netika ļauts doties uz tualeti, bet tika sastādīts dienesta ziņojums, ir pretrunā ar Pieteicēja norādīto sūdzībā leslodzījuma vietu pārvaldei (*lietas 31.lapa*), kur Pieteicējs norāda, ka viņš bija devies uz 3.korpusu, bet, izejot ārā, pie viņa pieskrēja uzraugs /K.S./. Sūdzībā nav norādīts, ka Pieteicējs nav apmeklējis tualeti 3.korpusā vai ka viņam uzraugs būtu to liedzis. Turklāt tiesas sēdē Pieteicējs sākotnēji norādīja, ka viņu aizveda uz dežūrdaļu ziņojuma sastādīšanai un neļāva iet uz tualeti, bet vēlāk tiesas sēdē grozīja paskaidrojumus, norādot, ka uz tualeti viņu tomēr aizveda, bet uzraugi atradās blakus un noskatījās, kā Pieteicējs kārto dabiskās vajadzības.

Tiesas ieskatā šādi Pieteicēja pretrunīgie fakti apstiprina tiesas iepriekš izdarītos secinājumus, ka Pieteicējs sniedz pretrunīgus paskaidrojumus un šādos apstākļos tiesai nav ne mazākā pamata Brasas cietuma administrācijas amatpersonu konstatēto faktisko apstākļu pašaubīšanai. Tiesas ieskatā Pieteicēja norādītā uzraugu personiskā antipātija pret Pieteicēju sakarā ar iepriekš sastādīto dienesta ziņojumu apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu, neraisa pietiekami pamatotas šaubas, lai padziļināti vērtētu šo apstākli. Pieteicējs savos paskaidrojumos norāda, ka ir iesūdzējis tiesā uzraugus, kaut arī disciplinārsoda apstrīdēšana un pārsūdzēšana nav personiski prasījumi pret noteiktu amatpersonu, bet saistās ar noteikta administratīvā akta apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu. Tādējādi administratīvā akta atcelšana var izraisīt tikai tiesisko seku atcelšanu vai grozīšanu, bet tās nav saistāms ar tiešu ietekmi uz to amatpersonu, kas sastādīja dienesta ziņojumu un kas kalpoja par pamatu administratīvās lietvedības uzsākšanai.

[15] Izvērtējot Pieteicējam piemēroto soda veidu un mēru, tiesa konstatē, ka Brasas cietuma priekšnieks ir piemērojis tiesību normu ietvaram atbilstošu sodu, kas ir viens no visvieglākajiem Latvijas Sodu izpildes kodeksā paredzētajiem disciplinārsodiem. Turklāt, Pieteicējam jau pirms 2012.gada 21.septembra lēmuma pieņemšanas bija piemērots disciplinārsods – izsakot aizrādījumu, tādējādi atzīstams, ka nākamā bardzības ziņā disciplinārsoda piemērošana par atkārtotu analoga pārkāpuma izdarīšanu ir pamatota un vērsta uz Pieteicēja uzmanība svēršanu uz ieslodzījumā vieta iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu un Pieteicēja uzvedības labošanu.

Tiesa, izvērtējot noteiktā soda mēru, nesaskata acīmredzamu nesamērību starp tā veidu un pieļautā pārkāpuma raksturu un smagumu. Turklāt tiesa norāda, ka ieslodzījuma vietas priekšnieks, nosakot sodu, izvērtē pārkāpēja personību, ņemot vērā arī Pieteicēja attieksmi pret pārkāpumu, attieksmi pret saviem pienākumiem. Šādi apstākļi saistās ar detalizētu pārkāpēja personības

un iepriekš pieļauto pārkāpumu izvērtējumu, soda mērķu sasniegšanas iespējamību un citiem apstākļiem, kas attiecas uz iestādes rīcības brīvību, kurā tiesa iejaukties nav tiesīga. Tajā paša laikā tiesa nekonstatē ārējās tiesību normās noteikto rīcības brīvības ietvaru procesuālos un formālos pārkāpumus, tādēļ tiesa atzīst, ka Lēmums ir atzīstams par tiesisku arī daļā par noteikto sodu.

[16] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 124.panta pirmo daļu par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā maksā valsts nodevu Ls 20 apmērā. Savukārt Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturtā daļa noteic, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas bijis atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2013.gada 3.janvāra lēmumu Pieteicējs pilnīgi atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu tiesā. Ievērojot, kapieteikumstiek noraidīts kā nepamatots, Pieteicējam uzliekams pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu par pieteikuma izskatīšanu tiesā.

[17] Pieteicējam ir piemētos disciplinārsods – rājiens, kas ir paredzēts Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.panta pirmās daļas 2.punktā. Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 71.panta piekto daļu Administratīvās rajona tiesas spriedums, kas pieņemts par šā likuma 70.panta pirmās daļas 2.punktā minēto sodu uzlikšanu notiesātajam, nav pārsūdzams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Sodu izpildes kodeksa 71.panta piekto daļu, Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturto daļu, 246.-251., 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /R.M./ pieteikumu par leslodzījuma vietu pārvaldes 2012.gada 8.novembra lēmuma Nr.1/12-M/5391 atcelšanu, ar kuru atstāts negrozīts Brasas cietuma priekšnieka 2012.gada 21.septembra lēmums par disciplinārsoda – rājiena – piemērošanu, atzīšanu par prettiesisku.

Uzlikt par pienākumu /R.M./, personas kods/personas kods/, triju mēnešu laikā no sprieduma stāšanās spēkā atlīdzināt valstij valsts nodevu Ls 20 (divdesmit lati) jeb 28,46 *euro* (28 *euro* un 46 *eurocenti)* apmērā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis P.Novičenoks